

VÝRAZOVÉ PROSTRIEDKY UMELECKEJ LITERATÚRY

TRÓPY

- Sú založené na význame slova a pomenovania:

metafóra – „vädnú tie kvety aj my zvädneme“...

Personifiácia – rieka veselo poskakuje

Synestézia – ostrá vôňa

metonymia – čítať Kukučína, Slovensko vyhralo, nosiť líšku (kožušinu)

Synekdocha – moja noha sem nevkročí

epiteton- sladké túžby, plachý akord

hyperbola – krajina sa stala rakvou národa

inverzia – Ó, mládež naša!

kontrast – Zvoní na deň, mne na noc.

prírovnanie - ...tak sme my ako tie kvety na chladnej zemi...

symbol – orol, havran, srdce, lipa

FIGÚRY

- Sú založené na zvukovej výstavbe diela.

Štylistické: anafora
epifora
epizeuxa
epanastrofa
refrén

Vetné a rečnícke: apostrofa
oxymoron – zdravý-nemocný
paradox – Smial sa, aby sa mu srdce nerozplakalo.

Zvukové: eufónia/zvukomaľba, onomatopoeja – Duní Dunaj a luna za lunou sa valí...
aliterácia – Dolu, ovce, dolu, dolu dolinami...
paronomázia – Slávme slávne slávu Slávov slávnych...

Rým

Rým je zhoda
no i jemná zmena

Rým sú slová v slovách
ako ľudia v tráve

Rým je svadba
no i zmena mena

Ó dni svadobné
vraciate sa nám v dni zvadobné

Rým noc a deň
Slovo vrhá tieň

V tráve ostávajú vyležané tváre
a na tvárach stopy po trávovom tvare

Rým hláska nad inou
Tvár nad vodnou hladinou

Ľ.Feldek